

mister deres forsørgelsesgrundlag. Jeg var lige ved at mene, at vi forhandlede os frem til en mulig løsning, men det synes jeg vi skal prøve konkret, når vi skal lave beretning over lovforslaget i udvalget.

Jeg er for så vidt ligeglad med, om man vælger den løsning, SF har skitseret, vi kan også lave en stille sætning, hvor der står, at partierne bag denne her beretning sikrer, at intet menneske på grund af sygdom skal miste indkomst. Det ville være lige så godt for SF, hvis det er varighedsbegrænsningens ophævelse, der er problemet.

Kl. 15.45

Jeg kommenterede under de korte bemærkninger, at jeg synes, at Det Radikale Venstre i det her spørgsmål har et meget lidt humanistisk synspunkt. Jeg synes, at det var ret råt på den måde at tage syge mennesker som gidsler, og jeg tror, at jeg fremover vil henvise de sager, jeg får, også til den radikale folketingsgruppe, så de måske får en bedre mulighed for at sætte sig ind i substansen og hæve sig lidt over slagordene i den her debat.

Så bare til slut mange tak til Kristendemokraterne, som jeg synes holdt en af de klogeste taler, der er holdt om det her, nemlig at det ikke er nogen sovepude. Det er på grund af sygdom, at mennesker kommer i den her situation; at det er diskriminerende for dem, der har en ægtefælle, på den måde, at hvis man har en normal løn, så betyder det, at kontanthjælp ikke udbetales. Og så er vi ved det, der er det helt centrale i den her diskussion.

Vi er i en situation, hvor tusindvis af mennesker i Danmark oplever, at oven i sygdommen, som i sig selv er barsk, mister en sådan familie måske 40 pct. af den familieindkomst, den havde indtil nu. Hvad betyder det? Det betyder, at hele den sociale deroute starter. Man skal sælge sit hus, man skal finde et nyt sted at bo, børnene skal finde et nyt sted at gå i skole, og alt det her kommer oven i sygdommen.

Jeg vil bede de ordførere, der har været meget sikre i troen på, at de ideologisk havde ret til at tage de her syge mennesker som gidsel for en højere plan, forstår jeg, at prøve at kigge lidt mere ind i de her sager. Det er efter min opfattelse en af de største skampletter, vi har på dansk socialpolitik.

Derfor skal jeg også sige, at vi vil fortsætte arbejdet med at få den her regel ændret. Hvis nogen har bedre ideer end vores, så kom med dem, men vi vil bede om, at det ikke tager 2 år at kom-

me med de gode ideer. Ellers vil vi prøve at få samlet en beretning, der sikrer, at syge mennesker fortsat skal have en indkomst. Så fattige er vi efter vores opfattelse ikke blevet i Danmark, at vi ikke har råd til at sikre syge mennesker en indkomst.

Hermed sluttede forhandlingen, og lovforslaget overgik derefter til anden behandling.

Afstemning

Den fg. formand (Inge Dahl-Sørensen):

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Arbejdsmarkedsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget. (*Ophold*). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

3) Første behandling af lovforslag nr. L 222: Forslag til lov om ændring af lov om orlov til lønmodtagere, der passer nærtstående med handicap eller alvorlig sygdom, og lov om social service. (Ret til orlov til pasning af nærtstående døende, forlængelse af periode med plejevederlag).

Af Mogens Nørgård Pedersen (KD) m.fl.
(Fremsat 31/3 2004).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Beskæftigelsesministeren (Claus Hjort Frederiksen):

Kristendemokraterne har fremsat forslag om, at en lønmodtager, der passer en nærtstående døende, får ret til fravær fra arbejdet i den eller de perioder, hvor lønmodtageren kan få plejevederlag efter servicelovens § 104.

Jeg har stor sympati for Kristendemokraternes forslag, og jeg er også positivt indstillet over for intentionerne bag forslaget.

Jeg mener imidlertid, at der før en ændring af loven på dette område er behov for nærmere at overveje, hvordan disse ændringer gennemføres. Der er bl.a. behov for at få de økonomiske og administrative konsekvenser af forslaget be-

lyst, det gælder både i forhold til erhvervslivet og i forhold til det offentlige. Derudover vil det også være naturligt at høre de relevante organisationer om deres holdning til en sådan ændring.

Regeringen kan derfor ikke støtte forslaget, men jeg vil gerne give tilsagn om, at regeringen i næste folketingssamling vil fremsætte et ændringsforslag, som har til formål at give lønmodtagere, der passer nærtstående døende, ret til fravær fra arbejdet.

Flemming Oppfeldt (V):

Dette forslag, som giver lønmodtagerne en ret til pasning af nærtstående døende, er Venstre helt enig i. Venstre har medvirket til de orlovsordninger, vi har i dag, der giver mulighed for vederlag til de familiemedlemmer, som selv vælger at gå ind og passe meget syge handicappede eller døende pårørende.

Det er meget individuelt, om man kan og har overskud til en sådan opgave, og det er et ægte velfærdssamfund, som giver borgerne dette frie valg. Derfor er det kun naturligt, at det også bliver en ret for lønmodtagerne at kunne meddele arbejdsgiveren, at man for en stund må tage orlov for at passe et nærtstående familiemedlem.

Kl. 15.50

Det er så moderne at tale om kvalitetstid, og her taler vi om kvalitetstid. Det forslag her er jo båret af ønsket om kvalitetstid, og Venstre kan fuldt ud tage forslaget til sig.

Derfor kan jeg allerede nu oplyse, at Venstre meget gerne ser, at vi til efteråret kan stemme for og vedtage en gennemarbejdet lov, som kan indeholde stort set de samme elementer. Vi har forstået, at regeringen vil fremsætte et sådant forslag, og det er vi meget tilfredse med.

Når vi ikke her og nu kan stemme for dette lovforslag, som skal træde i kraft den 1. juli 2004, så hænger det sammen med hensynet til en lovkvalitet. Normalt holder vi jo fast i, at der skal være en høringsrunde.

Man skal tænke på, at loven her, som den er foreslået, jo vil gribe ind i aftalegrundlaget ude på arbejdsmarkedet. Loven her handler ikke kun om de statslige institutioner, men den handler også om verden omkring os. Det er kun naturligt, at arbejdsmarkedets parter bliver hørt, inden man vedtager et sådant diktat, som en lov ville være på dette område.

Det vil også være naturligt at høre kommunerne. Det sker jo ofte, at vi under høringsrun-

derne bliver gjort opmærksom på fejl og ulemper, som vi kan nå at rette. Den mulighed får vi ikke, hvis vi vedtager lovforslaget, som det ligger her. Det er heller ikke belyst, hvad forslaget betyder af administrative byrder for virksomhederne. Endelig er der heller ikke regnet på, hvad lovforslaget vil koste som helhed.

Venstre mener, at vi blot skal bringe disse tekniske ting på plads. Det er jo ærgerligt, hvis en god idé, vi er helt enige om, skal snuble i starten på grund af lovsjusk.

Så beskeden fra Venstre er: Vi støtter det her forslag, men vi stemmer først for forslaget til efteråret, hvor vi forudsætter, at regeringen har fået belyst de resterende spørgsmål samt tilvejebragt det lovforslag, som opfylder de almindelige kvalitetskrav. Folketinget må stille til lovgivningsarbejdet.

Den fg. formand (Inge Dahl-Sørensen):

Så er det fru Lone Møller som ordfører.

Lone Møller (S):

Da vores ordfører på området ikke kan være til stede, skal jeg på Socialdemokratiets vegne meddele, at Socialdemokratiet er positiv over for dette forslag. Vi synes, det er utroligt vigtigt, at der gives mulighed for orlov til borgere, som ønsker at passe en nærtstående døende i den sidste, svære tid, og vi synes, at det er rimeligt at ligestille dem, der passer døende, med dem, der passer alvorligt syge og handicappede.

Derfor må vi sige, at det på alle måder er en prisværdig indsats, som man skal have ret til uden risiko for at miste sit arbejde.

Vi er dog lidt i tvivl om den udvidelse af perioden, i hvert fald begrundelsen for den, altså om man vil få flere i vikararbejde ved at udvide fra 2 til 4 uger. Jeg har ikke noget imod at udvide til 4 uger, men det er nok mere på baggrund af den belastning, som det jo kan være at passe en døende.

Jeg er enig i de bemærkninger, der er sagt heroppefra, om, at forslaget fortjener at få en høringsrunde. Det er faktisk overenskomststof, så derfor er vi jo vant til i hvert fald også at høre parterne. Jeg er også tilfreds med, at ministeren har givet et tilsagn om at ville kigge nærmere på det her og fremkomme med et lovforslag i næste samling.

Så Socialdemokratiet er positiv og vil følge nøje op på, at der sker noget rimelig hurtigt i næste samling.

Den fg. formand (Inge Dahl-Sørensen):

Så er det hr. Bent Bøgsted som ordfører.

Bent Bøgsted (DF):

Jeg vil starte med at sige, at det er et meget, meget, meget sympatisk forslag, som Kristendemokraterne er kommet med. Det er egentlig svært at finde nok positivt at sige om det, for det er samtidig også meget følelsesmæssigt betonet. Men det er et forslag, vi godt kan lide i Dansk Folkeparti.

Samtidig synes vi også, at det fortjener at komme ud i høring hos de organisationer, der bliver berørt. Det kunne også være, at der dukker noget op undervejs, hvor det vil vise sig, at vi kunne sige, at det skulle vi nok have med, når der skal laves en ændring i serviceloven. Men som helhed er vi meget, meget positivt indstillet over for det.

Kl. 15.55

Vi vil godt give det en chance for, at det kommer ud i høring, og derfor er det også med tilfredshed, at vi hører, at ministeren er klar til at komme med et forslag i næste samling. Vi vil også have svært ved at se, at det kunne nås at få på plads inden den 1. juli, hvis vi skulle have det ud i høring. Men jeg tror, at det ikke bliver ringere, når ministeren kommer med det, og så opnår vi det, vi vil med det.

Vi er positivt indstillede over for det, men vi vil godt lige have det ud i høring. Derfor accepterer vi, at ministeren vil komme med det i den nye samling.

Den fg. formand (Inge Dahl-Sørensen):

Hr. Lars Barfoed som ordfører.

Lars Barfoed (KF):

I Det Konservative Folkeparti kan vi fuldt ud tilslutte os de mange positive meldinger, der er kommet fra ordførerne indtil nu i debatten om dette forslag. Det er da oplagt at få etableret en højere grad af ligestilling mellem dem, der passer nærtstående med handicap eller alvorlig sygdom, og dem, som passer en nærtstående i den sidste fase af livet. Derfor er vi i den konservative folketingsgruppe også parate til at støtte et lovforslag, der får den konsekvens, som også lovforslaget her lægger op til.

Men vi er enige med ministeren i, at det vil være hensigtsmæssigt først at få foretaget en grundig udredning af, hvordan vi teknisk bedst muligt kan indrette forslaget, og i den forbindelse også få hørt de parter, som man normalt hører

i denne sammenhæng, så vi får det bedst mulige lovforslag udformet.

Så vi vil ikke her og nu stemme for forslaget, men vi støtter intentionerne i det, og vi vil, så snart det er gennemarbejdet og parterne har været hørt, støtte et lovforslag, så vi sikrer den ligestilling, der lægges op til i Kristendemokraternes forslag.

Den fg. formand (Inge Dahl-Sørensen):

Så er det hr. Villy Søvnaldal som ordfører.

Villy Søvnaldal (SF):

Vi synes, det er et godt forslag, Kristendemokraterne har fremsat, nemlig at man får en egentlig ret til at passe handicappede og syge og også mennesker ved afslutningen af livet, som forslaget her giver ret til, sådan at man ikke risikerer, at man ikke kan vende tilbage til sit arbejde, hvis man påtager sig det ansvar.

Jeg mener faktisk, at vi har en oplagt interesse i at fremme dem, der gerne vil det her. Derfor behøver vi sådan set hverken betænkningstid eller udredning eller noget som helst. Vi er tilhængere af forslaget, som det ligger, og derfor kan vi stemme for det.

Den fg. formand (Inge Dahl-Sørensen):

Så er det hr. Anders Samuelson som ordfører.

Anders Samuelson (RV):

Jeg skal ikke forlænge debatten yderligere.

Også Det Radikale Venstre er ret positivt indstillet over for forslaget. Hvorvidt vi skal stemme for eller undlade at stemme, er vi ikke helt afklaret om endnu efter de meldinger, som er kommet fra ministeren. Det vigtigste er vel også bare, at vi sikrer, at det her kommer på plads, og at det kommer på plads på en ordentlig måde.

Tak til forslagsstillerne for forslaget, og lad os så se at få det på plads helst senest engang i efteråret.

Den fg. formand (Inge Dahl-Sørensen):

Så er det ordføreren for forslagsstillerne.

Mogens Nørgård Pedersen (KD):

Som forslagsstiller er det lige før, at man bliver helt euforisk. Det er jo ikke hver dag, at et oppositionsparti oplever, at et lovforslag bliver modtaget på den måde. Så nu skal jeg da prøve at komme ned ad euforiens stige igen.

Vi er naturligvis glade for den positive modtagelse, som lovforslaget har fået. Det er klart, at

vi gerne så, at det blev vedtaget, så det kunne træde i kraft så hurtigt som muligt.

Jeg kan da også oplyse, at vi jo, da vi fremsatte forslaget, selvfølgelig havde gjort vores hjemmearbejde, og at der også i bemærkningerne til lovforslaget rent faktisk er økonomiske beregninger og statistik over, hvor mange personer det her forslag kan komme til at vedrøre. Så jeg synes, at vi er langt på vej i den research og det baggrundsarbejde, som skal gøres.

Kl. 16.00

Vi er naturligvis glade for, at ministeren i næste samling vil fremsætte et forslag, når det har været ude i høring, og vi har selvfølgelig en forventning om, at det meget kommer til at matche det forslag, som ligger her.

Jeg er også glad for at høre, hvis man skal være lidt i drillehjørnet, at det jo er lidt andre meldinger, der lyder fra regeringen i dag. Vi har faktisk i januar måned stillet et § 20-spørgsmål til socialministeren, hvor hun ikke kunne gå ind for den her tankegang. Derfor er det jo glædeligt, at selv et lille parti som Kristendemokraterne kan være med til at skubbe til regeringen, og det giver virkelig lyst til det politiske arbejde.

Der er dog et par ting, som jeg lige skal gøre opmærksom på ud over det, jeg har nævnt, og det var Venstres ordfører, der var inde på, at det var overenskomststof. Det er rigtigt, det er det jo et stykke hen ad vejen, men det er netop beskrevet i bemærkningerne, at det her forslag gælder de mennesker, som *ikke* i deres overenskomst er dækket ind af den orlovsordning. Vi ved godt, at der er en hel del, der har den ret til orlov i forbindelse med pleje af døende inde i deres overenskomst, men det er for at tage hånd om de 40 pct., som altså ikke er dækket. Så det har vi faktisk taget højde for.

Så til Socialdemokraternes ordfører: Når vi nu siger – og jeg kan godt forstå, at Socialdemokraternes ordfører var indstillet på, at det godt kunne være 4 uger – at vi går op på de 4 uger, så er det selvfølgelig af hensyn til den, der har orloven, men også af hensyn til arbejdsgiveren, sådan at han har mulighed for at opsiges den medarbejder, man eventuelt tager ind i et vikariat; så det er altså også deri det ligger.

Dansk Folkeparti var meget, meget, meget positive, og vi er naturligvis også glade for at høre, at det har dækning i den side af salen.

Det Konservative Folkeparti nævnte ligestilling. Ja, det er godt, at vi får ligestilling også på det her område, og derfor vil jeg gerne takke for den positive bemærkning fra den side.

Også tak til SF, det var jo ubetinget, og det er også, som jeg tidligere har nævnt, fordi vi faktisk mener, at det her er gennemarbejdet.

Det Radikale Venstre var lidt i tvivl om, om man skulle stemme for eller stemme gult. Nu kan vi jo så se, om det når at komme til afstemning i den her samling. Der er jo ingen grund til at få noget stemt ned, som er blevet så positivt modtaget.

Jeg erkender, at det er sent i samlingen, det er fremsat, men glæder mig dog trods alt over modtagelsen og til, at vi til efteråret – jeg vil sige jo før, jo bedre – kan få vedtaget om ikke forslaget, som det ligger lige her, så i hvert fald noget, der ligger tæt på og selvfølgelig gerne forbedret, hvis det måtte være muligt.

(Kort bemærkning).

Flemming Oppfeldt (V):

Det bliver sagt, at forslaget her tager hensyn til aftalegrundlaget på arbejdsmarkedet i dag, og det er for så vidt rigtigt, men i og med at vi vedtager det her forslag, for vi er jo ikke uenige om det, så går vi også ind og rører ved noget, der er bygget ind i nogle overenskomster, og derfor berører det jo selvfølgelig arbejdsmarkedets parter. Derfor er det også kun naturligt i et demokrati, at man spørger parterne om, hvad de mener.

Der kan også være nogle andre småting. Jeg må indrømme, at Kristendemokraterne har haft en meget heldig hånd, da man skrev det her, men alligevel kunne der godt være noget af det, som Kristendemokraterne har skrevet, der set med andre øjne måske kunne trænge til en lille teknisk ændring.

Så vil jeg nærmest af hensyn til bogføringen sige, at det er beskrevet, at det koster 11 mio. kr., men det er jo kun til de 2 uger, så vidt jeg har forstået. Der er ingen beregninger af, hvad det koster, når det her sandsynligvis vil føre til, at flere vil benytte sig af denne ordning, det har Kristendemokraterne ikke beregnet. Men det skal ikke ødelægge en ellers god modtagelse af det her forslag.

Jeg synes, at Kristendemokraterne skal have stor ros.

(Kort bemærkning).

Mogens Nørgård Pedersen (KD):

Det kan naturligvis ikke udelukkes, at der vil være flere, der benytter sig af det her, og det skulle der jo i og for sig gerne være, i og med at man får ret til det. Vi ved jo, at der er nogle, der er afskåret fra at have orlov i dag, fordi de ikke

har haft retten. Men igen er vi bare meget optaget af, at de personer, der af en eller anden årsag ikke er overenskomstdækkede, netop også får de rettigheder.

Men jeg er helt enig med Venstres ordfører i, at det er vigtigt, at vi hører de mennesker, der arbejder med det, og som har forstand på det. Og vi tager gerne ved lære af det.

Kl. 16.05

Hermed sluttede forhandlingen, og lovforslaget overgik derefter til anden behandling.

Afstemning

Den fg. formand (Inge Dahl-Sørensen):

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Arbejds-markedsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, be-
tragter jeg det som vedtaget. (*Ophold*). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

4) Første behandling af beslutningsforslag nr. B 194:

Forslag til folketingsbeslutning om øget offentlighed om efterretningstjenesterne.

Af Villy Søvndal (SF) m.fl.

(Fremsat 20/4 2004).

Forslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Forsvarsministeren (Søren Gade):

På baggrund af den seneste tids politiske debat samt debat i medierne om større åbenhed om Forsvarets Efterretningstjeneste overvejes yderligere en række initiativer for at imødekomme dette ønske.

Dette er også oplyst dels i et brev til Forsvarsudvalget, dels i Folketingssalen i forbindelse med besvarelse af § 20-spørgsmål nr. S 3306 og S 3309, stillet af hr. Villy Søvndal den 21. april 2004.

Det er således under overvejelse at lade Forsvarets Efterretningstjeneste bidrage med et selvstændigt kapitel i min årlige redegørelse, oprette en hjemmeside på internettet, udarbejde

tematiske redegørelser, som kan have offentlighedens interesse, samt ikke mindst udarbejde trusselsvurderinger, der kan offentliggøres i forbindelse med udsendelse af styrkebidrag til internationale operationer.

Desuden har alle ved selvsyn kunnet konstatere, at chefen for Forsvarets Efterretningstjeneste i langt højere grad end hidtil åbent har fremstået på tjenestens vegne i diverse medier og avisartikler og dermed bidraget til en højere grad af åbenhed om tjenestens forhold.

Det er dog fortsat afgørende at holde sig for øje, at Forsvarets Efterretningstjeneste er nødsaget til at afveje et ønske om åbenhed mod behovet for sikkerhed, hver gang der frigives oplysninger.

Det fremgår af forsvarsloven, at det er Forsvarets Efterretningstjenestes opgave at indsamle, bearbejde og formidle informationer med henblik på at holde regeringen og forsvarrets myndigheder informeret om forhold i udlandet, der kan påvirke danske sikkerhedsinteresser. Der lægges vægt på områder, hvorfra der direkte eller indirekte kan udgå en militær trussel mod Danmark og på områder med dansk internationalt engagement.

Forsvarets Efterretningstjeneste skal således gennem sin bearbejdning af informationer til stadighed kunne give danske beslutningstagere det bedst mulige efterretningsmæssige grundlag.

Forsvarets Efterretningstjeneste bidrager her til og sikrer, at Danmark som suveræn stat kan føre sin forsvars- og sikkerhedspolitik bl.a. på grundlag af egne selvstændige og nationale vurderinger. Til brug for løsningen af denne opgave indhenter Forsvarets Efterretningstjeneste militære, politiske, økonomiske og teknisk-videnskabelige informationer. Informationerne hentes i vidt omfang fra åbne kilder, der også er frit tilgængelige for offentligheden. Der er tale om aviser, tidsskrifter, nyhedsbureauer og internet.

Så har vi den lukkede del af efterretningstjenesten, hvor det sker ved elektronisk efterretningsindhentning, menneskelige informationskilder samt samarbejde med udenlandske efterretningstjenester.

Adgangen til disse lukkede efterretningskilder er af helt afgørende betydning for kvaliteten af efterretningstjenestens vurderinger. Det er adgangen til disse lukkede informationer, der adskiller efterretningstjenesternes produkter fra de vurderinger, vi alle sammen kan læse i aviser og tidsskrifter.